

رای شماره ۸۶ مورخ ۱۴۰۰/۰۲/۱۹ هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری

هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی

شماره پرونده : هـ/ع/۹۹۰۱۴۶۸

شماره دادنامه: ۱۴۰۰۰۹۹۷۰۹۰۶۰۱۰۰۸۶

تاریخ: ۱۴۰۰/۲/۱۹

شاکی : بهمن زبردست

طرف شکایت : بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران

موضوع شکایت و خواسته : ابطال عبارت «یا نایب رئیس» از تبصره (۴) ماده (۴) دستورالعمل نحوه احراز و لغو تاییدیه صلاحیت حرفه ایی مدیران موسسات اعتباری موضوع بخشنامه شماره ۲۲۸۱۹/۹۹ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۴

شاکی دادخواستی به طرفیت بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران، به خواسته ابطال عبارت «یا نایب رئیس» از تبصره (۴) ماده (۴) دستورالعمل نحوه احراز و لغو تاییدیه صلاحیت حرفه ایی مدیران موسسات اعتباری موضوع بخشنامه شماره ۲۲۸۱۹/۹۹ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۴، به دیوان عدالت اداری تقدیم کرده است که به هیأت عمومی ارجاع شده است. متن مقررات مورد شکایت به قرار زیر می باشد:

- ماده (۴) دستورالعمل نحوه احراز و لغو تاییدیه صلاحیت حرفه ایی مدیران موسسات اعتباری موضوع بخشنامه شماره ۲۲۸۱۹/۹۹ بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران مورخ ۱۳۹۹/۰۲/۰۴

« ماده ۴- شرایط عمومی لازم برای تصدی سمت مدیریتی در موسسه اعتباری توسط داوطلب به شرح ذیل است:

... تبصره ۴- مدیر عامل موسسه اعتباری نمی تواند همزمان رئیس یا نایب رئیس هیأت مدیره آن موسسه اعتباری باشد.»

دلایل شاکی برای ابطال مقرره مورد شکایت :

مقرره مورد شکایت در مغایرت با شرایط عمومی مدیران اشخاص حقوقی مصرح در ماده ۱۱۱ قانون اصلاح قسمتی از قانون تجارت و ماده ۱۲۴ همین قانون مبنی بر «مدیرعامل شرکت نمی تواند در عین حال رئیس هیأت

مدیره همان شرکت باشد مگر با تصویب سه چهارم آراء حاضر در مجمع عمومی می باشد.

از سوی دیگر مقرر مقرر در شکایت در مغایرت با ماده ۵۵ تصویب نامه شماره ۱۳۰۶۷۱/ت۴۸۴۳۶ هـ هیأت وزیران مبنی بر « رئیس هیأت مدیره نمی تواند از میان اعضای هیأت مدیره دارای سمت اجرایی انتخاب شود و مسئولیت اجرایی در بانک داشته باشد.» و ماده ۵۴ این تصویب نامه مبنی بر « اکثریت اعضای هیأت مدیره باید فاقد سمت اجرایی در موسسه اعتباری باشند» و ماده ۶۱ تصویب نامه مذکور مبنی بر « انتخاب اعضای هیأت عامل موسسه اعتباری از میان اعضای هیأت مدیره مشروط به رعایت مفاد ماده ۵۴ این آیین نامه، مجاز است.» می باشد. لذا براساس مواد پیش گفته انتخاب همزمان مدیرعامل به عنوان نایب رئیس هیأت مدیره مطابق با قانون و مقرر مقرر در شکایت از این جهت مغایر با قانون می باشد.

در پاسخ به شکایت مذکور، اداره دعاوی حقوقی بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران به موجب لایحه شماره ۲۷۷۱۹۳/۹۹ مورخ ۱۳۹۹/۰۹/۰۱ به طور خلاصه توضیح داده است که:

۱- مطابق مفاد ماده ۵۹ آیین نامه نحوه تاسیس و اداره موسسات اعتباری غیردولتی مصوب ۱۳۹۳/۱۰/۲۸ هیأت وزیران،

انتخاب مدیرعامل موسسه اعتباری، منوط به تایید صلاحیت وی توسط بانک مرکزی می باشد و وفق بند (ت) ماده (۲۱) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ «انتخاب مدیرعامل و هیأت مدیره بانک ها و موسسات مالی و اعتباری پس از صدور تایید صلاحیت حرفه ای و وثاقت و امانت آنان از سوی بانک مرکزی امکان پذیر است... نحوه احراز شرایط، اعتراض و رسیدگی به آن با پیشنهاد مشترک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب شورای پول و اعتبار تعیین می شود» با عنایت به صلاحیت عام مورد اشاره و در اجرای قانون شورای پول و اعتبار نداشتن سمت نایب ریسی هیأت مدیره همان بانک یا موسسه اعتباری غیر بانکی را از جمله شروط لازم برای تصدی سمت مدیرعاملی عنوان نموده است.

نظریه تهیه کننده گزارش:

اولا به موجب ماده (۶۰) آیین نامه نحوه تاسیس و اداره موسسات مالی و اعتباری غیردولتی مصوب ۱۳۹۳/۱۰/۲۸ هیأت وزیران «انتخاب اعضای هیأت عامل موسسه اعتباری از میان اعضای هیأت مدیره مشروط به رعایت مفاد ماده (۵۴) این آیین نامه مجاز است.» و با عنایت به این که براساس ماده (۵۴) آیین نامه مذکور «اکثریت اعضای هیأت مدیره باید فاقد سمت اجرایی در موسسه اعتباری باشند و نمی توانند هیچ گونه سمت مدیریتی، کارشناسی، مشاوره ای یا نظایر آن به استثنای عضویت در کمیته های مذکور در ماده (۵۶) این آیین نامه را در موسسه اعتباری بپذیرند» و از آنجا که شرطی ناظر بر ممنوعیت اعضای هیأت عامل در انتصاب به عنوان نایب رئیس هیأت مدیره در این ماده و سایر مواد قانونی وجود ندارد و ثانيا با توجه به آنکه بر اساس بند (ت) ماده (۲۱) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰ صرفا نحوه احراز شرایط و نه تعیین شرایط به تصویب شورای پول و اعتبار منوط گردیده است لذا مقرر مقرر در شکایت در مغایرت با قانون و خارج از حدود اختیارات مرجع تصویب به نظر می رسد. تهیه کننده گزارش: ابوالقاسم رادینا

رای هیأت تخصصی

با مذاقه در اوراق و محتوای پرونده، به موجب بند (ت) ماده (۲۱) قانون احکام دائمی برنامه های توسعه کشور مصوب ۱۳۹۵/۱۱/۱۰، « انتخاب مدیرعامل و هیأت مدیره بانکها و مؤسسات مالی و اعتباری پس از صدور تأیید صلاحیت حرفه ای و وثاقت و امانت آنان از سوی بانک مرکزی امکان پذیر است. این افراد باید حداقل دارای ده

سال سابقه در زمینه‌های مالی، بانکی و بازرگانی و دانشنامه کارشناسی مرتبط باشند. نحوه احراز شرایط اعتراض و رسیدگی به آن با پیشنهاد مشترک بانک مرکزی جمهوری اسلامی ایران و وزارت امور اقتصادی و دارایی و تصویب شورای پول و اعتبار تعیین می‌شود.» نظر به این که وضع مقررات مورد شکایت، در حدود صلاحیت شورای پول و اعتبار و در تبیین حکم مقنن و شیوه‌های اجرایی آن بوده، لذا خلاف قانون و خارج از اختیار نبوده، به استناد بند «ب» ماده ۸۴ قانون تشکیلات و آیین دادرسی دیوان عدالت اداری مصوب ۱۳۹۲، رای به رد شکایت صادر و اعلام می‌کند. رای صادره ظرف مدت بیست روز از تاریخ صدور، از سوی ریاست ارزشمند دیوان عدالت اداری و یا ده نفر از قضات گرانقدر دیوان قابل اعتراض است.

دکتر زین العابدین تقوی - رئیس هیأت تخصصی مالیاتی، بانکی دیوان عدالت اداری